

Jaume Miró

L'Atlàntida

Paraula de dramaturg 8

viv la cultura

- © dels textos: Jaume Miró
© de la fotografia de la portada: Catalina Nebot
© d'aquesta edició: Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Cultura
© del disseny de la col·lecció: Xesca Comas

Assessorament lingüístic: Direcció General de Política Lingüística

Febrer 2011

Alfons el Magnànim 29
07004 Palma (Mallorca)

DL XXXXX

Imprès a Impremta Goya (Lloseta)

PER QUÈ ESCRIC TEATRE?

Tot es remunta a l'adolescència. Situem-nos. Principi dels anys noranta. A Cala Millor hi havia un bar que tenia obert durant els tediosos i freds hiverns d'entre setmana (i això és tota una novetat per a un poble turístic). Allà ens reuníem aquells alumnes d'institut que no fèiem els deures. La veritat és que aleshores hi havia coses més importants que tancar-se a estudiar. Record que en aquell bar hi havia un futbolí, escacs i backgammon. No hi havia parxís. Fumàvem porros i Lucky Strike, beviem cafès i algú estava trastornat durant tota la setmana perquè s'havia ficat un tripi i no havia tornat del seu viatge. Els adolescents del Cala Millor hivernal estàvem avorrits.

La música dels Doors em va dur a descobrir Nietzsche. I una biografia de Jack Kerouac em va conduir a Dostoievski i Rimbaud. Això ho va trastocar tot. La literatura i tenir grans experiències va passar a ser el més important de la meua vida. M'escapava de l'institut fent autoestop per anar a veure els amics que estudiaven a Manacor, o a alguna llibreria per adquirir els aleshores poc assequibles llibres de la generació Beat. La literatura i la música de grups com Pixies, Rage against the machine, Nirvana o Smashing Pumpkins eren la vida. En aquella època va ser quan vaig començar a escriure molt. Poemes adolescents i relats que passava a alguns companys de curs. Record

matins en què, en comptes d'anar a classe, anàvem a berenar al bar mentre parlàvem amb emoció de Cien años de soledad o Crim i càstig. No érem per res alumnes exemplars. Vivíem la literatura com es viu la vida. Però tot i haver establert un cert contacte amb la poesia i la prosa, fins el moment no havia estat així amb el teatre.

Així doncs, per què vaig començar a escriure teatre?

Tornem al bar de Cala Millor. Un capvespre va sorgir la idea de fer un curtmetratge, i tot perquè el pare d'un s'havia comprat una càmera d'aficionat; em vaig oferir per escriure'n el guió. Un guió, cal dir-ho, allunyat dels cànons cinematogràfics. Vaig escriure una peça, que vaig situar a la cubista i surrealista pedrera de la punta de n'Amer. Aviat em vaig adonar que allò, més que un guió de curtmetratge, era una obra de teatre. Però no vam fer res.

A l'universitat vaig conèixer actors i actrius de teatre, i també músics. I aleshores vaig escriure, amb la idea d'ajuntar tots aquests amics, el que consider la meva primera obra: Noctàmbuls. La vaig presentar a un concurs i va obtenir la menció d'honor. Aquest fet ens va permetre presentar una proposta a la Universitat per estrenar l'obra sota la seva producció. La van acceptar i va ser així com va néixer el meu grup teatral: Noctàmbuls.

Un cop muntat, va ser fàcil que sorgís una nova obra de teatre, El funeral d'en Singelpeu, i després una altra, Fuga, i una altra... Fins el punt que ara ja no escric ni relats ni poemes. Només teatre. Només guions.

Quan vaig començar a escriure teatre ho feia per expressar quelcom propi, quelcom interior. Noctàmbuls parlava de l'amor i la mort, dues coses que aleshores em preocupaven i vivia amb molta més intensitat que ara. Avui han canviat els temes de fons, però crec que escric per la mateixa raó. Escric perquè hi ha coses que em preocupen. I aquesta obra, L'Atlàntida, és una bona mostra d'aquest fet. Pens que si mostro allò que em preocupa i que afecta el món que m'ha tocat viure, aleshores el públic, o el lector, potser reaccionarà, potser d'alguna manera durà a terme alguna acció que faci del món, del propi món, un lloc més habitable. L'Atlàntida representa això. Una obra escrita perquè l'illa no s'enfonsi.

Jaume Miró

*A na Catalina, pel present.
A en Pere, pel futur.*

*No April rain
No flowers bloom
No wedding Saturday within the month of June
But what it is, is something true.*

Stevie Wonder

PERSONATGES

- A: És un home de 58 anys. Gras. Cabells bruts, però pentinats. Va amb vestit i corbata antiquats i sabates de platja de plàstic.
- B: És un home de 56 anys. Magre. La seva vestimenta principal és samarreta blanca i texans. Du sabates esportives. Tot envellit.
- C: És un home de 33 anys. Vesteix amb texans i impermeable groc. També durà camisa de quadres i botes de cuir.

L'acció transcorre a l'entrada d'un hotel envellit i antiquat, però net i ordenat.

A la dreta hi ha la recepció. A sobre hi ha una petita ràdio, una làmpada d'oficina, un ordinador que no estem molt segurs que funcioni, un vell expositor de postals, papers i altres estris.

A l'esquerra hi ha un vell teclat electrònic amb un micròfon, darrere el teclat, un reproductor de discs compactes i una pila de discs.

Al fons, dues tauletes amb tres cadires cadascuna.

NOTA: Les frases en majúscules signifiquen que allò que es diu es diu en un elevat to de veu o bé cridant.

Una barra / significa diàleg encavalcat, és a dir que la rèplica comença allà on se situa la barra.

U

La recepció és buida. A la ràdio s'hi sent una veu que parla en una llengua estrangera. Entra A. Es mira la recepció, surt de darrere la recepció i se situa al centre del vestíbul de l'hotel. Mira cap a fora i mira l'hora. Es dirigeix darrere la recepció i atura la ràdio. Torna al centre del vestíbul. Mira a fora i mira l'hora. S'estranya. Torna darrere la recepció. Passa dades a un vell ordinador. Aixeca el cap.

A: No havien de venir avui?
(Compareix B per l'esquerra.)

B: M'has cridat?

A: No havien de venir avui?

B: Avui? (Pausa.) No ho sé, avui.

A: Per mi que era avui.

B: Avui, pot ser, no ho sé.

(Silenci. B se situa al centre del vestíbul de l'hotel. Mira a fora i mira l'hora. Es col·loca darrere el teclat. Toca, malament, les primeres notes de Für Elise, de Beethoven.)

B: La coneixes?

A: Mmm?

B: Coneixes aquesta cançó?

A: No.

B: És molt famosa.

A (*cerca un paper i es demana a si mateix*): On deu ser?

B (*s'atura de tocar*): L'hauries de conèixer.

A: Tu has parlat amb l'agència de viatges, avui?

B: Jo? Avui? (*Pausa.*) No.

A: I ahir?

B: No.

A: Van dir que em trucarien aviat.

B: I no han trucat.

A: No.

(*Pausa.*)

B: El llibre que lleigeixo sembla que parla de nosaltres.

A: No sé per què.

B: Fa un poc de pena.

(*Pausa.*)

A: Has fet els llits?

B: Sí.

A: I has endreçat les habitacions?

B: No n'estic del tot segur. (*Pausa.*) Millor que ho vagi a mirar.

(*B surt. A agafa el telèfon. Marca.*)

A: Bona tarda. És la TUI? (*Pausa.*) No? (*Silenci.*)

Aleshores és Your Travel. Tampoc? Thomas Cook? Thompson? D'acord, perdoni. Em dec haver errat. Adéu. *(Penja i despenja. Torna a marcar.)* Bona tarda. És la TUI? *(Pausa.)* No? *(Silenci.)* Thomas Cook? Thompson? Your Travel? Perdoni, em sap greu haver molestat! Adéu. *(Penja. Cerca una llibreta, que troba aviat. La fulleja. Despenja el telèfon i torna a marcar.)* Bona tarda. La TUI? *(Pausa.)* Your Travel? Thompson? Thomas Cook? *(Posa mala cara.)* Perdoni. Em sap greu. Adéu.

(Mira el telèfon i després la llibreta. Es posa una mà dins la boca.)

(Fosca.)

DOS

B és al centre de la recepció, mira a fora. Porta un capell de cuiner i un davantal. Una ràdio emet música àrab. Entra A i se situa darrere el taulell. Mira papers. Cerca alguna cosa.

A: Has preparat el bufet?

B: Quatre coses.

A: Prest hauríem de tornar a comanar begudes. Es beu molt amb aquesta calor.

B: Pare...

A: Shh! No veus que estic ocupat?

(Silenci. A continua amb les seves tasques. B no es mou.)

A: Què?

B: Res.

A: No, no. Digues. T'escolto.

B: No, de veritat. No té importància.

A: Avui vespre hauríem de tenir esment a les sortides.
Eh?

(Silenci.)

B: És sobre l'aixeta.

A: Què?

B: El que et volia dir.

A: Bé, i què?
B: Res. (*Pausa.*) Avui vespre hi ha animació?
A: Sí.
B: Què toca? Balls regionals o bingo?
A: Com dus les cançons?
B: Pss. Un poc bé.
A: Doncs les cançons estaran bé.
B: Gràcies pare! Amb el teclat em surten un poc bé.
A: Sempre que siguin cançons relaxades.
B: Ja en començo a saber bastant.
A: Ara ja no agrada tant, la música.
B: Jo tinc molt bon timbre.
A: Hi ha un munt de feines per fer. Segur que no venien avui?
B: La d'abans em surt clavada. Saps què es titula?
A: Has repassat les habitacions? Has netejat els banys?
B: Saps què es titula?
A: M'has sentit? Què t'he dit?
B: Sí. No. Sí. (*Pausa.*) Si he repassat les habitacions i he netejat els banys.
A: Has arraconat les gandules de la piscina? Pensa que si aquesta nit plou...
B (*estranyat*): Ploure?
A: Les has arraconades?
B: No hi he pensat.
A: Les hauries d'arraconar. Mira que si plou...
B: No crec que plogui.
A: Per si de cas.
B: Ja no plou mai.

A (*sent un renou*): Shh. Ho has sentit?

B: No.

(*Silenci. Escolten.*)

A: Apaga la ràdio. Si sona el telèfon no el sentirem.

(*La ràdio, que està situada al costat d'A, és apagada per B. Pausa.*)

B: A quina hora et van dir que vindrien, aquests?

A: Vindran.

B: Què en diuen les agències?

A: Quines?

B: No ho sé. Totes. Algunes.

A: Què han de dir? Que l'illa és preciosa! Que tenim molt bon clima!

(*Silenci. S'aixeca i es mira les sabates.*)

Quan tornin me'n compraré unes de noves. De plàstic bo. Aquestes estan bé, però un director ha de dur sabates de plàstic bo, lluent, brillant, transparent...

B: Hem d'assajar avui vespre?

A: I què hem de fer si no?

B: No ho sé.

A: Tanmateix...

B: Sí. Tanmateix.

(*Fosca.*)

TRES

A sobre una tauleta hi ha un got amb un líquid d'un color indeterminat. A està assegut al seu costat. Sembla relaxat. Es mira una sabata. Se la treu. Hi frega els dits de les mans per dins. Després se les ensuma. Es llepa els dits. Es torna a posar la sabata. Fa el mateix amb l'altra sabata. Sembla que en cau alguna cosa. A cerca el que ha caigut. Es posa de quatre grapes i cerca davall la taula. S'aixeca i esbufega. Es torna a seure. Per l'esquerra surt B. Vesteix un elegant vestit de dona. Du perruca rossa.

B: Així?

A: Depèn del que toquis.

(B es dirigeix al teclat. El posa en marxa.)

A: Sembles molt tens.

B: No és cert.

A: T'hauries de relaxar si vols fer-ho bé.

B: Com? No hi estic? *(Pausa. L'acusa.)* Tu tampoc.

A: Jo hi estic sempre, relaxat. Si no, no podria fer feina. Per fer una feina com aquesta s'ha de tenir el cap clar. I jo l'hi tinc sempre. *(Pausa.)* El problema és que els nervis sorgeixen quan no s'està segur de les coses. Tu dius que ho fas molt bé. Que cantes molt bé. Però si ho dius així, tan insegur, no et creurà ningú. Has d'entrar així, com

jo, decidit. Si no entres decidit no podràs donar ordres mai. Que m'has vist mai a mi donar una ordre amb inseguretat?

B: No. No gaire.

A: Has d'aparentar seguretat. Així. Com jo. (*Es quadra.*)

(*Silenci.*)

B: Vols que me'n vagi?

A (*s'aixeca*): I si vénis, i si toques una tecla (*toca unes notes del teclat*) ho has de fer bé. No està bé dubtar! (*Pausa.*) Habitació 217.

(*Silenci.*)

B: Habitació 217 què?

A: Ho veus que no pots ser recepcionista? (*Pausa.*)
Habitació 217.

B: Bé, habitació 217. Què? Què he de fer!?

A: Quan et diuen el nombre d'una habitació has de donar la clau que porta el nombre de l'habitació!

B: Però si no la tinc jo, la clau, aquí!

A: Ja ho sé que no la tens!

B: Doncs això.

A: Doncs la vas a cercar!

B: Ah.

(Pausa. B va a cercar la clau darrere la recepció.)

A: Ara ja no fa falta que hi vagis.

(Silenci.)

B: Sé idiomes.

A: Fa una eternitat que ets aquí i encara no serveixes per a res.

B: Serveixo per cantar, per animar, faig els llits, faig net, serveixo els esmorzars, els dinars i els sopars que fan falta... I t'atreveixes a dir-me això? Tu vols que me'n vagi.

A: No! No pots!

B *(cridant)*: So don't tell me that I am not useful!

(Pausa.)

A: Molt bé. D'acord. Tens un bon alemany.

B: Gràcies.

A: Veiem com ho fas avui.

B: Vols que comenci?

A: Si ja no tens inseguretat, sí. *(Pausa.)* Un moment. *(Beu un poc, respira fort per relaxar-se. S'acomoda a la cadira.)* Pots començar. *(Saluda clients imaginaris d'altres taules, aixeca el got i brinda amb ells.)*

B: Què fas?

A: No ho veus?

B: No.

A: Estic assajant. Ho hauries de saber.

B: Ah. Sí. No ho recordava. *(Es prepara el teclat. Toca unes notes: Für Elise, de Beethoven, mal tocada. S'atura i dubta de les tecles que ha de tocar. Torna a fer unes notes. S'atura.)* Això no té sentit.

A: Com?

B: Ens ho sabem de memòria. Cada vespre fem la mateixa comèdia!

A: Algun dia serà útil això.

B: No has pensat en el bingo avui.

A: Sí que hi he pensat. Però un dia a la setmana el dedico a assajar de director. *(Pausa.)* Estàs com a despistat. Et passa res?

B: No. Res. M'estranya... M'estranya no recordar-ho.

A: Comencem. *(Fa com si saludar les altres taules, aixeca el seu got i fa com si brindar amb els seus veïns de taula.)*

(Pausa.)

B: Si vols escoltar música hi ha el casset. Hi ha cançons molt antigues però que estan prou bé.

A *(enfadat i cridant)*: Tu creus que les coses ens les regalen! Si tenim un teclat és per tocar-lo! Què pensaran els nostres clients si l'animació ha de dependre d'un casset? Vols que no tornin? Vols arruïnar el negoci?

B: Me'n vaig.

A (*espantat*): On vas?

B: A dormir.

A: Així, deus haver entrat les gandules.

B: No. No les he entrades.

(*Silenci.*)

A (*s'apropa a B*): Què vols? Que t'acomiaadi? (*Pausa.*)

És això el que vols?

(*Silenci. B s'apropa lentament al teclat i toca unes notes.*)

A: Entra les gandules.

B: Ara?

A: Si no ho has fet abans ho hauràs de fer ara.

B: Però... I l'assaig?

A: Ja assajaré jo. Ara vés.

(*B surt. Quan ha sortit, A s'aixeca i es dirigeix al reproductor de discs compactes. L'endolla. N'agafa un i el posa. Sona Una paloma blanca, de George Baker. Balla. Gaudeix de la cançó amb una lleu rialla dibuixada als llavis.*)

(*Fosca.*)

QUATRE

Sobre la taula hi ha les restes de la nit anterior. B vesteix de cambrera de pisos i du una escombra amb la qual neteja el terra. Al cap d'un moment es cansa. Treu un llibret de la butxaca del davantal. Llegeix.

B: «Ja no hi ha un racó sota els estels per riure, on l'indi pugui estar-s'hi i exclamar “A-la-ba-ma” (com si estigués memoritzant:), aquí podem descansar, aquí podem descansar, aquí podem descansar, / “A-la-ba-ma”, aquí podem...»

(A entra. Es dirigeix darrere la recepció. Posa en ordre alguns papers.)

A: He aconseguit parlar amb TUI! Saps què significa això? Els he trucat i m'han dit que aviat arribarien els turistes!

B: Els turistes?

A: Sí. Diuen que el continent n'és ple, de turistes.

B: El continent?

A: Quan el continent vingui aquí ja tindrem allò que volem!

B: Si ve tot el continent aleshores no hi cabrem.

(Pausa.)

A *(interromp les seves feines)*: Com?

B: Que si ve tanta gent haurem de contractar algú.

A: Algú? *(Pausa.)* Com vols que contractem algú?

B: Si ve el continent, és a dir, si ens omplen les habitacions, aleshores tindrem allò que volem.

A: No t'entenc.

B: Que si guanyem molts de diners aleshores podrem..., podràs contractar algú.

A: Algú?

B: Sí, no ho sé... Un cuiner, una governanta, un animador...

A *(sarcàstic)*: I on vols que els vagi a cercar?

B: Bé, però si el continent ve cap aquí...

A: Si ve tindrem tanta feina a fer que no ens quedarà temps per contractar algú.

(B torna a escombrar. A reprèn les seves feines darrere la recepció. Silenci llarg.)

B: T'han dit quan vindrien?

A: Prest. M'han dit prest.

B: Però prest prest o només prest?

A: Només m'han dit prest.

(A agafa el telèfon i marca.)

A: Bon dia, és TUI? *(Pausa.)* Si parlo amb TUI. *(Pausa.)* TUI! *(Pausa.)* Que-si-és-la-TUI. *(Pausa.)* Eh? No el sento bé. TUI. Turiste. Turisten, internationales turistichen! TUI! *(Pausa.)* M'ha penjat.

B: Et deus haver equivocat.

A: Juraria que he trucat al mateix telèfon que abans.

B: Quant de temps fa que els truques?

(Pausa.)

A: No ho sé. Molt.

B: I quants cops has aconseguit parlar amb ells?

A: Alguna.

B: I t'han enviat mai una carta, un fax, un paper?

A: No.

B: Així, també deuen haver fet fallida.

A: Nosaltres no hem fet fallida!

B: No volia dir això.

A: I amb qui creus que parlo quan els truco? Qui creus que ens podria enviar turistes, si no? Si t'has de dedicar a l'hoteleria hauries de saber que ho has de tenir bé amb les agències! Tu et penses que els doblers surten del no-res!

B: No m'ho penso.

A: Mira al teu voltant. *(B s'atura d'escombrar, A s'hi apropa. Miren a fora.)* Vull que em diguis què veus.

B: L'entrada d'un hotel, veig.

A: Una entrada que hem de tenir neta, pulcra, ordenada. Estic cansat que et queixis de tot.

B: Però si no m'he queixat!

A: Ah no? Doncs què has fet quan has dit que no vénen? Quan has dit que no hi cabríem? Estic

cansat que et lamentis! Si no t'agrada aquesta feina ja saps on és la porta!

B: No! Però si no he volgut dir això!

A: De vegades ets tan desagradable!

B: Ho faig sense voler.

(Silenci. B mira a fora, A torna a les seves feines.)

A: Com està la cuina?

B: Bé. Ho he netejat tot. Està molt neta, pulcra, ordenada, desinfectada...

A: Si no aprenem a cuidar del que és nostre més val que ho deixem!

B: Però ha sortit una taca negra als fogons que no se'n va. He fregat bé durant molt de temps, però res.

A: Creus que és perillosa?

B: La salut sempre és tan fràgil.

A: Frega-la més. Fins que no hi sigui. Fins que desaparegui del tot. I vés amb compte.

B (*escombrant*): No ha estat culpa meva.

A: Què?

B: Em culpes de tot i jo no he fet res.

A: Potser és aquest el problema.

B: Prou. Tinc feines. No em distreguis.

(Silenci.)

A: Quin dia som avui? Potser ens hem equivocat.

B: I com ho puc saber? No ets tu que dus els comptes?

A: Ah, sí, ja ho sé. *(Torna a mirar papers de la recepció.)*

B: Me n'hauria d'anar.

A: De vegades hi ha tanta feina que em despisto.

B: Sempre hi ha coses a fer per a ningú!

A: Has vist el full de reserves?

B: Me'n vaig!

A: On vas?

B: No ho sé.

A: No te'n pots anar.

B: Aniré a la cuina. Per si arriben prest.

A: De què dinem?

B: D'arrels de ravenet amb llentiscla. Tot d'importació.
Congelat.

A: Mel!

B: Eh?

A: Res, res, una antiga expressió popular.

(B surt.)

Mel d'abella.

(Fosca.)

CINC

Renou de la mar. La platja de nit. B està visiblement nerviós, mira per tot, com si tingués por que algú l'ensexampès. En una mà té un foli escrit, i en l'altra, una vella botella de plàstic. Acaba de llegir el full.

B envolta el foli i el fica dins la botella, tapa la botella, la mira, la besa esperançat: llança la botella a la mar.

Espera.

(Fosca.)

SIS

És de nit. Darrere la recepció hi ha la làmpada d'oficina encès. A està dret, mirant la recepció. Entra B vestit d'indi i amb el seu llibre de discursos de cabdills indis.

B: Encara no?

A: No.

B: Aleshores?

A: Continuarem esperant.

(Silenci. A veu el llibre de B.)

A: Què dus?

B *(li mostra el llibre)*: El m'estic aprenent de memòria.

(Pausa.)

Són discursos.

A: Quins discursos?

B: De cabdills indis.

(A va darrere la recepció.)

A: Més valdria que aprofitessis el temps.

B: Quin temps?

A: Porta'm un got d'aigua.

(B surt. Quan torna a entrar du un got amb líquid obscur.)

A: Això no és aigua.

B: Sí que ho és. De l'aixeta. T'ho volia dir, però no he pogut.

A: Ho has mirat bé?

B: Sí.

A: Per què no has trucat als proveïdors?

B: Ho he fet, però no responen.

A: Com que no responen?

B: També se'n deuen haver anat.

A: Sobretot. *(Beu.)*

B: Tu creus que això funcionarà?

A: Aquest sempre ha estat un negoci arriscat.

B: Sobretot.

(B s'asseu i llegeix. A el mira.)

A: No hi ha res per fer?

B *(indiferent a A)*: Sí, però no importa.

A *(enfadat)*: Has de posar més interès en l'empresa!

B: En tinc. No has vist el meu vestit?

A: No l'entenc.

B: Ara toca animar així. Juguem a indis i pistolers.

A *(estranyat)*: Qui jugueu?

B: Per si vénen amb fills.

A: Ah, és clar, per si vénen.

B *(s'aixeca, s'apropa a A i li llegeix)*:

«Continueu contaminant el vostre llit
i una nit morireu
en la vostra pròpia caiguda.»

No és preciós?

A: No ho puc saber.

B: Escolta aquest:

«Quan tots els bisons
hagin mort, els cavalls salvatges hagin estat
domesticats
i el racó més secret del bosc
sigui envaït
pel renou de la multitud,
i la visió dels turons
es vegi embrutada per fils parlants,
quan desaparegui el bosc espès
i l'àliga se n'hagi anat,
això significarà dir adéu
al veloç poltre i a la cacera.»

(Pausa.)

Escrivien amb el cor, aquesta gent!

A: On són les postals?

B: «Quan l'últim pelloja
d'aquesta terra desaparegui
i el seu record només sigui
l'ombra d'un núvol
que travessa la planúria,
encara serà viu
l'esperit dels meus avantpassats
en aquestes ribes i aquests boscos.»

A: Has vist les postals al magatzem?

B: «Sabem que l'home blanc
no entén la nostra manera de pensar.»

A: No m'agrada gens aquesta manera de tudar el temps!

B: I aquí... Aquí en tinc un dels que més m'agraden.
(*Pausa.*) Aquest discurs és d'Os dempeus.

A: Has vist el...? (*Comença a cercar, sense escoltar.*)

B (*solemne*): «No pensàrem mai que les nostres immenses planúries, els bells turons ondulants i els sinuosos corrents de vegetació espessa fossin “salvatges”. Tan sols l'home blanc considerava “salvatge” la natura, i només ell veia la terra “infestada” d'animals ferotges i gent “salvatge”. A nosaltres ens semblava mansa. La terra era generosa i el Gran Misteri ens omplia de benediccions. La terra no va ser “salvatge” per a nosaltres fins que de l'est va arribar l'home cobert de pèl, que amb un deliri brutal va amuntegar injustícies sobre nosaltres i les famílies que estimàvem. Va ser aleshores que els animals del bosc començaren a fugir. Va ser aleshores que per a nosaltres va començar el “Salvatge Oest”».

Pobra gent.

A: Has vist els rebuts fiscals?

B: Os dempeus era un indi sioux.

A: No sé on els vaig posar.

B: Degueren viure un bon drama aquests indis, eh?
(*Pausa.*) Afortunadament, ara ja no passen aquestes coses. Ja no en queda cap.

A (*troba els papers*): Ah, aquí.

B: Eh?

A: Ja saps que no m'agrada que m'ordenis la recepció.

B: Però si jo no...

A: I més valdria que pensessis en coses de profit en lloc de perdre el temps amb aquests llibres.

(B es dirigeix cap al casset. Col·loca un CD.)

(Entra C, per la porta de l'hotel. Es dirigeix a la recepció, lentament. A i B l'observen, sorpresos.)

C: Bon vespre. *(Pausa.)* Tenen una habitació lliure?

(B, content, pitja «play». Hello again, de Tim Toupet.)

(Fosca.)

SET

És l'endemà al matí. Darrere el taulell hi ha A, alegre, revisant alguns papers. Compareix C, de bon humor.

C: Al meu país, ara mateix estan a... *(Es mira el rellotge.)* set graus sota zero! No és increïble? *(Pausa.)* Aquí fa un dia... Quan he corregut les cortines de l'habitació el sol per poc que no em crema!

A: A l'Atlàntida tenim aquesta sort.

C: Vostès tenen una temperatura anòmala! Una claror brutal!

A: Ha esmorzat senyor?

C: Esmorzat? *(Pausa.)* No! Encara no. Bona idea. De què s'esmorza en aquesta illa?

A *(fa seure C en una de les cadires)*: Vingui, segui aquí... No es mogui, ara li duran l'esmorzar.

(A surt, i al cap d'un moment torna a entrar amb unes estovalles blanques. Posa taula i ferma un torcabagues de tela al coll del turista, com a pitet.)

C: Oh, no es molesti, puc fer-ho sol.

A: No! No es molesti! Si us plau, senyor! Jo li ho faig!

C: Bé... Com vostè vulgui... *(S'acomoda a la cadira. Quan A ha acabat es queda dret somrient al seu costat. C se n'adona i també somriu. Silenci llarg.)*

A: Ara li duran l'esmorzar. No es molesti.

(Silenci.)

C: Els meus avis solien venir cada estiu, a l'Atlàntida.
Els agradava molt. N'estaven enamorats,
d'aquesta illa.

A: N'hi havia molts d'enamorats per aquí...

C: Encara recordo sentir-los parlar de les meravelles
d'aquesta illa!

A: Ara arriba l'esmorzar, eh?

C: Gràcies. Deien que...

A: Miri, ja és aquí. *(Entra B vestit de cambrer.)* Posa-li
l'esmorzar damunt la taula.

(B obeeix.)

C: Què és?

A: Què és?

B: Cafè amb llet amb... *(Silenci.)*

C: Amb?

B: Madensai!

A: El nostre brioix!

B: I suc de taronja. Tot d'importació!

(C ho tasta. Sembla que li agrada molt.)

A *(a B, parlant fluix)*: Ambienta l'esmorzar.

B: Quina canto?

A: Una de normal. Que faci ambient. Normal, que no molesti.

B: Una de neutra?

A: Sí. *(Pausa.)* Això. Normal, neutra..., mediocre està bé.

B: Neutra si vols, però de mediocre res.

(B es dirigeix al reproductor, pitja «play», sona Fiesta mexicana, de Rex Gildo. Canta fent playback mentre fa com si tocar el teclat. C acaba d'esmorzar i s'incorpora.)

C: Molt bé... Gràcies... Deliciós...

A: Vol res més?

C: No. Tot està molt bé. *(Pausa.)* Sortiré a passejar.

(B deixa de tocar.)

A *(cridant)*: No pot passejar!

B *(atura la música, cridant)*: No pot!

A: No hi ha res per veure!

B: On estarà millor que aquí?

A: Per què vol sortir?

B: On el tractaran millor?

A: És que no està content amb el servei que li donem?

C: Sí, és clar, però ja que sóc aquí i no tinc res a fer...

A: Hi ha de tot al nostre hotel. No necessita sortir!

B: Podem jugar a algun joc, si vol!

A: El podem entretenir...
C: Ja que sóc aquí voldria veure...
A: És que no està bé aquí, senyor?
C: Sí, bé..., però voldria visitar l'illa...
A: Vol que juguem al bingo?
B: O al billar.
A: Un ping-pong?
B: O unes dames.
A: Un còctel?
B: O un futbolí.
A: Un parxís?
C: NO! (*Pausa.*) Vull sortir.

(Silenci. C s'apropa cap a la porta de l'hotel. A i B el miren, en silenci i sense poder fer res per evitar que surti. C surt.)

(Fosca.)

VUIT

A una tauleta A fa rodar un bingo i treu les bolletes una darrere l'altra. Quan treu les bolles en diu el nombre, primer en català, després en anglès i després en alemany. Agafa un cartó i cerca el nombre, no el troba. En mira una altra, no hi és. En cerca una altra i mira si el nombre coincideix amb algun del cartó. No coincideix. Entra B, desmotivats i vestits de vedet, se'n va a mirar els discs que té.

B: Què fas?

A: Preparo el bingo per anit.

(A B li cauen uns quants discs.)

A: Què fas?

B: Em preparo per tocar la cançó.

A: Quina cançó?

B: La nostra cançó, pare. La cançó de tots els hotels.

A: Ah, bé. Sí, ja no hi pensava.

B: Jo sempre he tingut veu de negre.

A: Ja ve?

B: Qui ve?

A: Ell.

B: Encara no.

A: Què fa?

B: S'ha tancat a l'habitació. *(Pausa.)* Es deu haver enfadat.

A: És terrible. No l'hauríem d'haver deixat sortir mai.

B (*indiferent, mirant-se les ungles*): És terrorífic.

A: Però no pot estar enfadat amb nosaltres. El tractem més que bé.

B: Més que bé!

A: Millor! Òptim!

B: El tractem òptim.

(A fa rodar el bingo i treu una bolla. En diu el nombre.)

B: Saps la taca negra dels fogons?

A (*espantat*): Sí, què?

B: Era alguna cosa molt seca.

A: No em desconcentris. Em fa fàstic.

(Pausa.)

B: I si l'avorrim?

A: Com el podem avorrir?

B: No ho sé.

A: És clar que no! Com vols que l'avorrim?

B: I si l'avorreix?

A: L'avorreix què?

B: No ho sé. Tot el que hi ha allà fora.

A: No necessita anar allà a fora. A l'hotel tenim de tot perquè estigui bé.

(Entra C. Està absent.)

A: Ah, benvolgut senyor, seguí aquí, hem preparat un espectacle especial per anit.

B: El farem un poc al seu gust. Si vol jugar amb diners, sí, i si no, no.

A: El que vol dir és que farem un bingo una mica al seu gust.

B: Jo tocaré cançons de tota la vida. M'he preparat molt de temps per a aquest moment.

(Silenci.)

A: Serà una vetllada inoblidable, ja ho veurà.

C: Eh? *(Pausa.)*

A: Seguí. De seguida començarem.

(B va cap al teclat, el posa en marxa, ajusta el volum, repassa les connexions. Després el desconnecta. Mira els discs que té. En posa un. El torna a llevar. N'agafa un altre. Mentrestant C s'asseu en una cadira. A li serveix una espècie de licor dins una copa.)

A: Beshher.

C: Què?

A: La nostra beguda típica. Li agradarà molt. Begui, begui.

(Silenci. C no beu, no es refia. Al cap d'un moment A insisteix i l'hi dona a la boca.)

A: És bo, eh?

(C tus angoixat.)

A: Ja li deia que li agradaria. (A B:) Estàs?

B: Un moment. (Al micròfon, que no funciona, posant veu de proves.) Sí. Sí. Un, dos. Provant. Sí. No. No. Provant. (Pausa.) Quan vulgui.

A: Vol?

C: Però què fa?

A (oferint els cartons del bingo a B): Dóna-li això.

(B dóna tots els cartons del bingo i un bolígraf a C i els escampa per tota la taula.)

B: Està bé així, senyor?

C: Sí.

B (a A): Potser li hauries de demanar si sap jugar.

A: Sap jugar?

C: Sí.

A: Va, comencem.

(A fa rodar el bingo. B posa un disc i sona I Just Called To Say I Love You, de Stevie Wonder. Toca i canta en playback. A treu les bolles i repeteix el procediment de dir els nombres en català, anglès i alemany. C no marcarà cap casella. Té la mirada perduda i llunyana. Al cap d'un cert temps B atura el casset.)

B: Pare, no li agrada.

(A s'atura de treure bolles, s'aixeca i s'apropa a C. Mentrestant B li canvia el got i li'n posa un altre, que omple de licor. Després torna darrere el teclat.)

A: Ha de marcar les línies. Miri, així. (*Agafa el bolígraf i marca una línia.*) Quan tingui una línia horitzontal plena ha de cridar: «Línia». I si no fa cap línia no es preocupi, ja que pot omplir tot un cartó i quan el tingui ple ha de dir ben fort, i que el sentin tots: «Bingo!».

B: Per això aquest esport es diu bingo.

A: No es preocupi. Tornem a començar.

(*A torna a rodar el bingo. B torna a posar I Just Called To Say I Love You. Toca i canta en playback. A repeteix l'ordre idiomàtic en l'extracció dels nombres. C no marca cap casella. Té la mirada perduda i llunyana.*)

C: Estic cansat.

(*Ni A ni B s'aturen.*)

C: Me'n vaig a dormir. (*S'aixeca i surt.*)

(*B abandona el playback i mira el lloc per on ha sortit C. A continua dient nombres.*)

B: Pare, se n'ha anat.

(*A no s'atura.*)

B: Se n'ha anat. HO HAS VIST? (*Atura la música.*)

A: És tràgic.

B (*indignat*): TANT D'ASSAJAR PER NO RES!

A: Jo ja t'ho deia, que no l'haviem de deixar sortir.

(*Silenci.*)

B: Pare, i ara què farem?

A: I NO EM DIGUIS PARE, QUE NO HO SÓC, EL
TEU PARE!

(*Silenci. A s'aixeca i surt.*)

B (*torna al teclat, i el posa en marxa*): Bé. Per si torna.

(*Toca algunes notes de Für Elise, de Beethoven.*)

(*Fosca.*)

NOU

És nit profunda. La làmpada d'oficina darrere la recepció està encesa i A, al seu costat, està adormit. Entra C descalç i preocupat. Mira cap a fora. Ensopega contra una cadira i desperta A.

A (*exaltat*): Qui és?

C: Perdoni. L'he despertat.

A: No! Perdoni vostè. / Pensava que era...

C: Em sap greu.

A: No, no fa res. (*Amb una rialla forçada.*) Què desitja?

C: Res. No es preocupi.

A: No es molesti, senyor. Digui'm, què desitja?

C: No podia / dormir i...

A: Un got d'aigua? Una píndola per dormir? Un altre coixí? Una manta més? Unes sabatilles? Un sopar fred? Potser s'estima més un sopar calent...

C: No, de veritat, no es molesti.

A: No és molèstia. Què desitja?

C: No, gràcies. / Molt amable, però...

A: Vol un got d'aigua. És això.

C: No. No desitjo res.

A: Però això és impossible, senyor.

C: De veritat, gràcies.

A: No es pot desitjar res.

(C mira al carrer. Silenci llarg.)

A: Què pensa?

C: No penso res, gràcies.

A: Però això és impossible, senyor.

C: De veritat, moltes gràcies, però estic bé així.

A: Però senyor, si vostè ha baixat a la recepció és per alguna cosa. *(Pausa.)* Un got d'aigua? És això el que vol?

C: No. Res. Gràcies.

A: No s'avergonyeixi, senyor. Digui'm, què desitja?

C: Seré sincer, senyor, li agrairia una mica de silenci.

A: És aquest el seu desig, senyor?

C: Sí.

(Silenci.)

Gràcies.

(Silenci. Al cap d'un moment A truca a B per telèfon. Li demana en veu baixa que baixi a la recepció i que porti «allò». Després penja. Es queda mirant C amb una rialla.)

C: Li puc fer una pregunta?

A: Faltaria més. Totes les que vulgui.

C: Fa molt que això és així?

A: El què?

C: Això.

A: Tampoc no és tan antic.

C: No vull dir aquest hotel. Em refereixo a tot.

A: Ah. A tot.

(Entra B, amb pijama i bata, somnolent. A la butxaca durà el llibre dels discursos dels cabdills indis. C el mira sorprès.)

A: Potser vol això.

C: Com?

A (a B): Mostra-li-ho.

(Silenci. B s'ha adormit dret.)

Desperta't!

B: Què?

A: Mostra-li-ho. Potser és això el que vol.

(B treu una capsa de tabac i l'allarga a C.)

C: Què significa això?

A: Tot i ser prohibit, aquí en tenim per als nostres millors clients. Potser en vol un.

B: En vol un?

(Pausa. C pensa. Finalment es decideix.)

C: D'acord. Un. Fa molt que no...

A (a B): Tens l'encenedor?

(B cerca per les seves butxaques.)

B: No.

A: A la cuina n'hi deu haver un. *(A surt.)*

(*Silenci.*)

C (*ensumant la cigarreta*): Ja no recordava aquesta olor!

B: Gràcies.

C: Feia anys que no en veia!

B: Sí.

C: De quin any és?

B: No ho posa a la capsa?

C (*mira la capsa*): No.

B: Doncs no ho sé.

(*Silenci llarg. C mira a fora.*)

C: Quant fa que això és així?

B: El què?

A: Això.

B: Tampoc no és tan antic.

C: Em refereixo a tot.

B: Ah. (*Pausa.*) No ho sé. Jo no ho he vist mai d'una altra manera. Sempre deu haver estat així.

C: Com, així?

B: Així... Normal.

C: Normal?

B: No sé què vol que respongui. Què desitja?

C: Que algú m'expliqui això.

B: El què?

C: Tot això.

(Entra A amb un encenedor.)

A: N'he trobat un. *(S'apropa a C i prova d'encendre la cigarreta. Expectació. No fa flama.)*

B: No s'encén.

A: No pot ser mai. Deixi que ho torni a provar.

B: No va bé?

(A ho torna a provar. No s'encén.)

B: No s'encén.

C: Deixi-ho estar. Tant se val. No importa.

B: Vols que ho provi?

A: No. No funciona.

C: No té importància. No es preocupin.

B: Una mica sí que en té.

A: Doni'm. *(Li pren a C la capsula dels dits i va a la làmpada d'oficina. Intenta encendre la cigarreta amb la bombeta.)*

B: Vol que posi música?

C: No.

B: Sí. Miri. Sé una cançó que l'alegrarà... Per si l'ha deprimat, dic.

C: No importa.

B: És molt maca, ja ho veurà. Li agradarà molt. *(Deixa el seu llibre sobre el teclat, posa una cançó al CD. Pitja «play» i sona The Clap Clap Song, que toca en playback amb una rialla dibuixada a la boca.)*
(Música.)

C (*després d'una estona d'incredulitat*): Sí, bé.
(*Pausa.*) Bona nit. (*Surt.*)

(*Quan C ha sortit, B interromp el playback, visiblement enfadat.*)

B: PERÒ, ON VA?

A (*encara immers en la tasca d'encendre la cigarreta*):
Això no s'encén!

B: HO HAS VIST? HO HAS VIST?

A: És increïble!

B: TOTALMENT INCREÏBLE!

A (*es gira, pausa*): On és?

B: SE N'HA ANAT! CADA VEGADA QUE TOCO
UNA CANÇÓ SE'N VA!

A: Se n'ha anat? On?

B: A DORMIR.

A: Ah. Bé. M'havia espantat! (*Pausa.*) Estava enfadat?

B: No ho sé! És una persona tan rara...

A: Potser no li ha agradat la teva música.

B: Que no li ha agradat? Però si aquesta cançó agrada a tothom...

A: Hauríem de comanar un encenedor.

B: Tu em vas dir que tothom la ballava.

A: Demà al matí. Ara ho apuntaré. (*Ho apunta.*)

B: És una gran cançó!

A: Ara ja és tard.

B: No tenia ball?

A: Què?

B: Si aquesta cançó tenia ball.

A: No ho recordo.

B (*atura la cançó*): Pel ritme sembla que sí.

A: Sí.

B: Mala sort. Bé. (*Pausa.*) Què hem de fer?

A: No res. Esperar.

B: Bona idea. (*Pausa.*) Bona nit.

A: Bona nit.

(Silenci. No es mouen.)

(Fosca.)

DEU

Al matí. La recepció és buida. Entra C, amb una motxilla a l'esquena. Mira a fora. Espera que vingui algú. Avorrit, es dirigeix al teclat, on hi ha el llibre de discursos de cabdills indis a sobre. S'hi apropa. L'agafa i llegeix.

C: «Considerarem la possibilitat que l'home blanc ens compri la terra. Però el meu poble demana què és el que l'home blanc vol? Com es pot comprar el cel o l'escalfor de la terra o la velocitat de l'antílop? Com us podem vendre aquestes coses i com podeu comprar-les? És que, pot ser, podeu fer tot allò que vulgueu amb la terra només perquè un pellroja signi un bocí de paper i el doni a un home blanc?»
(Pausa. Gira la pàgina.) «Considerarem la vostra oferta d'anar a una reserva. Volem viure a part i en pau. Tant ens fa on passar la resta dels nostres dies. Els nostres fills veuran els seus pares submisos i vençuts.»
(Pausa.) «Gran cabdill Seattle.»

(Pausa.)

«Els homes blancs ens han posat en aquestes capsades quadrades. El nostre poder ha desaparegut i ens morim, perquè el poder ja no és amb nosaltres. Podeu mirar els nostres joves i veureu què ens passa. Som presoners de guerra mentre esperem aquí. Però hi ha un altre món.»
(Pausa.) «Ant Negre. Cabdill indi Sioux.»

(Pausa. Mentre C llegia ha entrat B. Du un pal de fregar amb un cubell. Pica amb ells al terra, amb ràbia.)

B *(a C)*: «HOMES BLANCS! Ningú us ha demanat que vingueu aquí. El Gran Esperit ens ha donat aquesta terra perquè hi visquem; vosaltres teniu la vostra. Nosaltres no us molestàvem gens; el Gran Esperit ens ha donat prou terra per viure-hi, bisons, cérvols, antílops i d'altres animals de caça. Però vosaltres heu vingut i heu pres la meva terra; heu matat la meva caça, de manera que ens heu fet difícil viure-hi. Ara dieu que hem de treballar, però el Gran Esperit no ens va fer per treballar, sinó per viure de la caça. Vosaltres, homes blancs, podeu treballar si voleu. No us ho impedim, però ens torneu a dir: per què no us feu civilitzats? No volem la vostra civilització! Viurem com ho van fer els nostres pares i els seus pares abans que ells.»

(Pausa.)

(Assenyaland el llibre.) Cavall boig. És el meu favorit. Era el cap dels Sioux Oglales. Me n'he après molts de memòria. *(Pausa.)* El van matar. L'havien agafat i intentava escapar de la presó. No era gent acostumada a estar tancada. Vés a saber, potser el deixaren anar. Li van disparar quan fugia, per l'esquena.

C *(mostrant el llibre)*: És teu?

B *(l'agafa)*: Gràcies.

(Silenci.)

C: Això és terrible.

B: Ho és. Totalment desolador.

C: Com podeu viure aquí?

B: Ja ha esmorzat?

C (*es treu una guia turística de la motxilla.*): Mira, mira aquesta guia turística d'aquí, de l'Atlàntida... Mira les fotos. Mira aquesta. (*La hi mostra.*) Aquí diu que això era així!

B (*incrèdul*): Quina imaginació! Eh?

C: I mira aquí, mira aquests daixons... On són?

B: No ho sé. No hi he estat mai.

C: Ja no hi són!

B: Ah no?

C: No en queda res.

B: Com que res?

C: Ja no hi ha res del que posa aquest llibre!

B: Bé, però és que aquí sempre ha estat així.

C: Ja no hi ha res del que era.

B: No sé per què diu això.

C: Hi ha cadàvers per tot arreu. Ossos, runes...

B: Però són de fa estona.

C: Què va passar?

B: Hauria de fregar. Ha esmorzat?

C: Pesta? Plagues?

B: Si vol li puc preparar un cafè. El noto nerviós.

C: Guerra? Guerra Civil?

B: Ha tastat el potram?

C: Un cataclisme? Un desastre natural?

B: O vol te?

C: Per què no queda gent enlloc?

B: Vol un suc?

C: Sou els únics habitants de l'illa? Sou els darrers?

B: No ho sé. Mai no sortim de l'hotel.

(Silenci.)

Vol jugar a escacs? A dames? A dards?

C: El que hi ha a fora no respecta cap porta! Heu de fugir d'aquí. Heu de venir amb mi.

(Música. Fosca.)

ONZE

A la recepció hi ha A dret damunt una taula. Tot sol. Exaltat.

A: MAI NO ENS MOUREM D'AQUÍ. AQUÍ ÉS CA NOSTRA! COM VOL QUE MARXEM D'AQUÍ? NO HI HA RES AL MÓN MÉS BELL QUE L'ATLÀNTIDA! QUE NO HA VIST LES NOSTRES MERAVELLES? QUE NO SAP VALORAR TOT AIXÒ? I SI DIU QUE LA MAR ÉS NEGRA, I SI DIU QUE LA GENT ÉS MORTA, I SI DIU QUE TOT ÉS ASFALTAT O QUADRAT..., ÉS QUE MENTEIX! M'HAS ENTÈS? *(Pausa.)* M'HAS ENTÈS?
(Silenci.)
Doncs bé!

(Baixa de la taula i entra B.)

A: Som d'aquí i aquí estam acostumats a viure! No podríem viure d'una altra manera! Com vol que marxem?
B: Ha dit que té lloc per a nosaltres al seu veler.
A: I què vol que facem? Creuar la mar?
B: Diu que no són molts dies de viatge.
A: No m'hi veuran, a mi, lluny d'aquí!

(Silenci. A posa en ordre claus darrere la recepció. B mira el seu llibre absort.)

B: Què va passar quan em vas trobar? Vull dir com?
Quan? *(Pausa.)* Per què?

A: I ara?

B: Com va ser?

A: Però si mai no m'ho havies demanat això. On és la clau de la 237?

B: Ja, però...

A: En tot cas no sóc ton pare.

B: Però com si ho fossis.

A: Mira't. Tenim gairebé la mateixa edat. És ridícul!
(Troba la clau.) Ah, és aquí.

B: M'agradaria saber-ho.

A: No és molt important.

B: Què va passar?

(Pausa.)

A: De tot hi ha un límit. Sabies això?

B: No.

A: De tot hi ha una línia. Això ho entens?

B: Ja ho saps.

A: Degueres arribar més lluny del que podies. Solia passar.

B: Ah. *(Pausa.)* I quan jo recordava coses també?

A: Suposo que no va ser només cosa d'un dia.

B: Posa nerviós.

A: Doncs canta una cançó, per si torna.

(B es dirigeix al teclat. Toca unes notes.)

B: No sé quina cançó tocar.

A: Toca aquella que t'agrada tant.

(B no fa res.)

B: Tu entens la lletra de la nostra cançó?

A: No sé quina cançó dius.

B: Parla de la pèrdua de tot. Diu que no hi haurà res més. Com en els discursos dels indis. Com el que diu el turista. Diu que no hi haurà res més de moltes coses, que tot s'ha acabat.

A: T'he dit que no vull que l'escoltis més, aquest turista.

B: Dic la cançó.

A: Ah. *(Pausa.)* Millor que callem. *(Pausa.)* Així estarem més bé.

(Fosca.)

DOTZE

A la recepció hi ha C, dret amb la maleta feta. A la part contrària, A i B.

A: No ens pot deixar així.

C: Aleshores hauran de venir amb mi.

B: No podem fugir d'aquí.

C: Poden, si volen.

A: No es tracta d'això, senyor.

C: Doncs facin el favor d'explicar-me de què es tracta.

B: No és tan fàcil. (A A:) Eh, que no és tan fàcil?

(Silenci.)

A: Quedi's.

C: Quedar?

A: No ho ha vist tot.

B: A més, l'hotel té tot el que vostè necessita.

A: Com ens pot abandonar? És que no l'hem tractat bé?

C: Vinguin amb mi. El món és gran.

B: Gran? Com de gran?

A (a C): No hi ha res per veure! Tot el món és igual!

(A B:) No trobaràs cap lloc més bell que

l'Atlàntida. Cap hotel millor que els nostres! Cap lloc on s'hi visqui més bé!

C: Però si no en queda res, de l'Atlàntida!

- A: Vostè no ho sap, senyor!
- C: Ho he vist!
- A: Ens ha costat molt arribar fins aquí, i ara vostè pensa que pot dir gratuïtament que no queda res del que tant d'esforç ens ha costat aixecar? Va molt errat!
- C: Per què neguen la realitat? No han mirat a fora o què? Miri'n! Digui'm, què hi ha? Què veuen?
- B: El de sempre.
- A: I què esperava?
- C: Però per què és així, això? Què va passar?
- A: Ens ho vau demanar. Primer vinguéreu pocs, després molts, després tots... On volia que poséssim tota la gent?
- C: Jo no vaig demanar res... Jo no hi era...
- A: Veníeu sols i amb les famílies, veníeu de totes les edats! Vam passar de tenir molt a tenir més, del luxe a l'excés! I em culpa d'això, a mi. A nosaltres! Com s'atreveix? Vostès haurien fet el mateix!
- C: No us estic culpant.
- A: No ens està culpant! Doncs expliqui'm per què ens assenyala com a culpables de tots els mals d'aquesta terra... Nosaltres només vam col·laborar a fer el progrés, aquí! El progrés! La modernitat! El futur...
- C: No és això... No l'estic culpant. Parlem de la vida, de la seva vida... No veuen que ara estan en perill? Poden morir, que no ho veu? No ho veuen?

- A: Només volem que no se'n vagi, que tot sigui com era, volem que tornin i que l'Atlàntida torni a brillar als ulls del món.
- C: No digui això! No sap que ja no la recorda ningú, l'Atlàntida?
- A: Tot el món volia venir aquí... Tothom volia copsar la nostra bellesa!
- C: És que no s'adonen del perill que correm ara mateix?
- A: I què volia que féssim? Perdre l'oportunitat que ens vau oferir?
- C: No us queda una altra sortida que venir amb mi.
- A: No podíem perdre el tren del benestar! Li demano sinceritat en el que vostè sap! Per què ens vol embullar? Per què? Eh? Què hem fet per voler-nos tant de mal?

(Silenci.)

- C: Desconec el que aquí ha passat, desconec el fet clau que ha conduït a tot això i que em rompo el cap per esbrinar, i que pel que veig no em volen dir! No sé d'on prové aquest cataclisme, però el que sí que sé, el que li puc dir, perquè ho veig i perquè vol que li ho digui, és que en lloc de plorar o queixar-se, o en lloc d'arreglar-ho tot, o en lloc d'aconseguir una solució, o en lloc de refer-ho o de trobar una vacuna, o en lloc de fugir o de quedar-se i fer alguna cosa, s'estan així, aquí, en aquest gran

buit que anomenen hotel —el seu hotel!—, en una illa morta, com en un parèntesi, negant el que hi ha allà fora, sense voler saber res de l'amenaça, negant la realitat i el seu futur i el seu passat.

(Pausa.)

A: Vostè no entén res!

B: Jo no he fet res. Jo no hi era.

A: Sí que hi eres!

B: Quan?

A: Abans de perdre la memòria, suposo.

C: Com pot negar el que els ulls li diuen? Com pot negar el que sap amb total certesa?

A: Nosaltres no hem expulsat ningú!

B (*a A*): Abans?

C: No volen despertar d'un somni. D'un somni que es va acabar fa estona i que es neguen a oblidar! Però un somni del que res en queda! Miri... Miri les fotos de la guia... *(Treu la guia turística.)* No reconeix aquesta imatge? I aquesta? I aquesta altra? *(Pausa. Llança el llibre al terra.)* Ja no existeix... Ja no hi és. Ja no queda res de tot allò!

A (*assenyalant el llibre amb un posat indiferent*): Això no és l'Atlàntida.

B (*a A*): Que era com ell? Era un turista, jo? És per això que no m'ho vols dir?

C (*treu el missatge de dins la motxilla*): I això! Això que va pescar un mariner del meu poble i que em va donar i que em va empènyer a venir... *(Treu el missatge i el llegeix.)* Un missatge

desesperat del que sense cap dubte deu ser un altre habitant desesperat d'aquest lloc. Escolteu.

(Llegeix:)

«No sabem com anar endavant. Tot és ara molt difícil. Estava bé tot abans i ara no, i no sabem per què. Però, per si de cas, hem d'anar molt alerta i no sortir. Sortir és un risc que he hagut de córrer per enviar aquesta lletra a qui sap qui. A vostè. Valori això. Desconeixem la situació a la resta de l'illa, pot ser que sí o pot ser que no. Morts o vius. Molts o pocs.»

A: Com que la desconeix? La situació és clara...
AVANCEM!

C: «No direm que la fam ha arribat perquè, afortunadament, tenim llaunes a voler al lloc on ens trobem.»

A: Com aquí!

C: «Hi ha coses que no em vol dir. Té raó sí i té raó no. Sí, perquè això és seu i no, perquè no s'enganya la gent. Escribe perquè m'ajudi. La situació desconcerta. Dirigeix un ordre i aquest ordre ens ajuda a dur una vida ordenada. Vull que em digui què he de fer. Vostè deu saber la situació real.»

A: Com? Això és el missatge d'un boig!

B: Calla, escolta'!

C: «Podrà veure què és i on anem i potser ajudar-me a prendre una decisió. Fa tant que som aquí que només no ens confonem entre nosaltres mateixos perquè un dóna ordres i l'altre les

compleix. Per això la seva presència ha de ser un mirall del que som.»

A: Com que un mirall? Està ben atropellat, aquest! Com si no ens coneguéssim nosaltres, a nosaltres!

C: «L'ordre que ens exigim ens ajuda a continuar endavant. Fa temps que no tenim res nou. Diu coses de quan era abans, aquesta illa. Es diu l'Atlàntida. És com l'anomena. Potser es diu d'una altra manera.»

A: Es diu Atlàntida! Com vol que es digui?

C: «He enviat aquest missatge perquè m'ajudi. Sovint a fora és fosc o groc. De vegades plou pols. De vegades veig per la finestra figures rectes i molt grans que m'atmoreixen. Tinc tantes preguntes que no acabaria mai. Però si triga a venir o no ve mai, potser les preguntes s'hauran esgotat. He de fer grans esforços per recordar-me de tot. He trobat un llibre per practicar la memòria. El perill és que m'esborri les preguntes que li volia fer.»

A (*a B*): Un llibre? Has estat tu?

C: «Vull que entengui el meu temor. Aquest missatge demana ajuda. Demana a vostè que em tregui d'aquest lloc o no, o que em digui què és millor que faci i que em respongui. Demana que vingui. No sé fins quan tot continuarà així. Ja li he dit que menjar en llauna en tenim en quantitats que semblen infinites. També tenim beguda. Tot el que va sobrar. Això és el que diu. Jo l'espero. Vull que

vingui. El tractarem bé fins que digui què he de fer. Si quedar o anar-me'n. Si la resta del món és millor o pitjor que això. Hem assajat perquè vostè es trobi com a casa seva.

Vingui.

Sé que ho farà. L'esperaré.

Moltes gràcies.»

(Silenci.)

A: Doni-me-la! *(Li pren de les mans. A B, mostrant-li el missatge arrugat dins un puny:)* Quins disbarats són aquests?

B: Què volies que fes? Mai em vols dir què passa!

A: Si jo dono ordres és perquè així vam quedar! És el contracte! T'ho vaig explicar!

C *(a B):* Vostè? I per què no m'ho ha dit abans? L'hauria pogut ajudar!

B: Jo no sabia que vostè la tenia! *(Pausa.)* Digui'm què he de fer!

C: Però si ja ho he dit. Si no puc aturar de dir-ho!

A: Però, què diu? *(A B:)* Ell t'ho ha de dir?

B *(a A):* Jo ho volia saber! Volia saber què passa? Què hi ha?... I qui sóc?

A: Ara no és un bon moment per parlar de segons què.

C *(baixa de la taula):* No ho ha sentit, el que he dit? El que he vist?

B *(a A):* És perquè sóc un turista, jo, és per això?

C: Amb el risc de perdre la vida continuareu aquest camí fins al final?

A: Li estem ben agraïts, a aquest camí, nosaltres!

C (*a A*): Així penso que el millor serà que el faci sol. (*Assenyala B.*) No sembla que ell el vulgui acompanyar. (*Pausa.*) Camini fins allà on pugui. Si pot viure així, endavant. Aquesta illa té límits que són abismes i que ja són aquí. I aleshores, o serà mort o alguna cosa haurà canviat! (*A B:*) Si vols venir hi ha lloc en el meu veler. (*A A:*) Si vostè vol també hi cap.

(*Silenci.*)

B (*ha anat darrere el teclat i toca una nota; a A*): Jo... un turista...

A: No estem errats, nosaltres! No hi estem! (*Pausa.*) I sobretot, si desitja tenir opinions diferents les podem tenir. Vostè no pot opinar del que no sap. Vostè no hi era. Per això res del que ha dit no em preocupa. Ni tan sols el full que ha llegit. (*Assenyala B.*) Ell tampoc no hi era. O si hi era no ho recorda. (*Pausa.*) Per cert... (*Cerca la factura de darrere la recepció. La troba.*) Ha consumit res del minibar?

C: Però si era buit.

A (*a B*): Has mirat si se n'ha dut res de l'habitació?

B (*a A*): Per què no m'ho havies dit mai?

A (*a B*): Hi era tot, allà?

C (*a A*): No passi ànsia. No me n'he dut res.

B (*dubta, cerca el seu llibre, el troba i el mira*): Qui?
(*Pausa.*) D'on?

A: Suposaré que tot és correcte. (*Somrient.*) Aquí té la factura, senyor.

C (*cerca diners i els hi dóna. A els compta*): Així està bé. (*Pausa.*) Gràcies. (*Se'n va.*)

A: A reveure, senyor.
(*Pausa.*)

B: Esperí. (*Pausa.*) Jo vinc. (*C s'atura.*)

A: On vas?

B: No ho sé. Allà.

A: I què creus que es fa allà? Creus que estaràs millor que aquí?

B: Però morirem!

A: Creus el que diu? Per què no em creus a mi?

B: I què he de creure, pare?

A: Que és de la competència! No ho veus?

(*Pausa. B dubta.*)

A: Creu-me quan et dic que aquest és el primer de tots els que tornen. Ell ho fa per engegar-nos de l'hotel i després quedar-se'!! No ho veus? Quedar-se amb tot! Ho vol fer així, perquè sap que a partir d'ara tots tornaran!

C: Bé. He de marxar. (*Surt per la porta de l'hotel.*)

A (*rient*): Bon viatge de tornada, senyor. (*Surt de darrere la recepció. A B, in crescendo.*) I si

això torna a ser el que era? I si ressuscitem de les cendres? I si tornem a brillar com brillàrem? Imagina l'hotel ple a vessar! Imagina't tocant les cançons que sempre has assajat... Imagina que ens expandim! Imagina-t'ho! (*Pausa.*) T'ho voldràs perdre?

B: No ho sé.

(*Silenci. B dubta. No sap si seguir el turista o quedar.*)

A: Et vaig trobar a la piscina, sagnaves al cap.

B: A la piscina?

A: Degueres caure i pegar-te un cop al cap. Per poc que no hi quedes. Devies ser un altre turista alcoholitzat. (*Indiferent, tornant a les tasques de darrere la recepció.*) Però, vés-te'n amb ell, si vols, si creus que hi ha algun lloc on estaràs millor que a l'Atlàntida. Si creus que no necessitaràs res d'aquí... Ja contractaré algú altre.

(*Silenci llarg.*)

(*B mira A. Després mira a fora. B surt corrent per la porta de l'hotel. A es queda mirant B com marxa.*)

A (*acusant-lo*): AIXÒ, VÉS-TE'N I NO TORNIS!
T'HO HE DONAT TOT A CANVI DE RES? A
CANVI DE DEIXAR-ME AQUÍ TOT SOL

PER SEMPRE? ET VAIG SALVAR LA VIDA. ÉS
AQUESTA LA MANERA D'AGRAIR-ME COM
T'HE TRACTAT? ÉS AIXÒ EL QUE MEREIXO?
(Pausa.) ÉS AIXÒ? *(Pausa.)* EH?
(Silenci. Dret, sol.)
No te'n vagis. No em deixis tot sol.

(Fosca. Música.)

TRETZE

El vestíbul és buit. A la ràdio hi sóna música àrab. Entra A, es mira la recepció, surt de darrere la recepció i se situa al centre del vestíbul de l'hotel. Mira cap a fora i mira l'hora. Es dirigeix darrere la recepció i atura la ràdio. Torna al centre del vestíbul. Mira a fora i mira l'hora. Torna darrere la recepció. Passa dades a un ordinador. Aixeca el cap.

A: No havien de venir avui?

(Compareix B per l'esquerra. Amb la cinta de plomes de cabdill indi damunt el cap.)

B: M'has cridat?

A: No havien de venir avui?

B: Avui? *(Pausa.)* No ho sé, avui.

A: Per mi que era avui.

B: Avui, potser, no ho sé.

(Silenci. B se situa al centre del vestíbul de l'hotel. Mira cap a fora i mira l'hora. Es col·loca darrere el teclat. Toca, malament, les primeres notes de Für Elise, de Beethoven.)

B: La coneixes?

A: Mmm?

B: Coneixes aquesta cançó?

A: No.

B: És molt famosa.

A (*cerca un paper i es demana a si mateix*): On deu ser?

B: L'hauries de conèixer.

A: Tu has parlat amb l'agència de viatges, avui?

B: Jo? Avui? (*Pausa.*) No.

A: I ahir?

B: No.

A: Van dir que trucarien aviat.

B: I no han trucat.

A: No.

(*Pausa.*)

B: El llibre que llegeixo sembla que parla de nosaltres.

A: No sé per què.

B: Fa un poc de pena.

(*Silenci.*)

A: Què hi vas fer allà?

B: Volia veure com era l'Atlàntida.

A: Oh, l'Atlàntida! És preciosa!

B: Em vaig espantar.

A: No m'estranya que vinguin, eh?

B: Vaig tenir molta por. (*Cerca el CD.*) Has vist el disc?

A: Has endreçat les habitacions?

B (*el troba i s'alegra, el col·loca al reproductor de discs compactes*): Sí. Quan vaig tornar.

A: Crec que tenien la reserva feta per avui.

B (*espantat*): Però... I si no vénen?

A: Vols no dir disbarats? Sembla que vulguis tirar pedres a la teva teulada, de vegades.

B: No sabia què dir.

A: Doncs més val callar.

(*Pausa.*)

B: Però... I si no vénen?

A: Res. Esperar.

(*Silenci.*)

B: Bé. Veiem si ara em surt millor. (*Posa I Just Called To Say I Love You, de Stevie Wonder. Fa playback, alegre. A continua amb les seves feines darrere la recepció.*)

(*Lentament s'enfosqueix.*)

L'Atlàntida es va estrenar al Teatre d'Artà dia 15 de setembre de 2006 amb el següent repartiment:

A.- Jaume Alzamora

B.- Pep Forteza

C.- Ramon Ginard

Música i efectes sonors.- Miquel Vicensastre

Direcció.- Jaume Miró

Per llegir més, per conèixer més

Llibres de Jaume Miró

Noctàmbuls. El Gall Editor. Pollença 2001

El Funeral d'en Singelpeu // Fuga. El Gall Editor. Pollença 2004

Escena sense títol. XXIV Galeusca. O imaxinario na literatura.

Asociación de escritores en lingua galega. Lugo 2007.

Homenatge a Welles (radioteatre). Material Acústic Antiaïllant.

Conselleria d'educació i cultura. Palma 2008.

Zona d'exclusió. Revista Lluc núm. 865. L'Espurna Edicions.
Setembre-octubre 2008.

Llata (història d'un retorn). Llibres del magatzem. Son Cervera
2008.

Adults Normals. Lleonard Muntaner editor. Palma, 2010.

Volums publicats de la col·lecció Paraula de dramaturg

1. Alexandre Ballester
2. Joan Guasp
3. Vicent Ferrer i Mayans
4. Aina Tur
5. Josep Pere Peyró
6. Pepita Escandell i Bonet
7. Marta Barceló
8. Jaume Miró

